

Vertaisoppimispäivä maahanmuuttajanuorten asumisen ja arjen tukemiseen, Oulussa 18.8.2010

PAIKKA: Nettikahvila, Mesaanitie 1 (Toppilansaari), Oulu
AIKA: 18.8.2010 klo 10–16

Nuorisoasuntoliitto järjesti yhdessä Nuorten tuetun asumisen kansallisen hankkeen kanssa vertaisoppimispäivän. Päivän tarkoituksena oli alustusten pohjalta jakaa arjen kokemuksia, keskustella yhdessä ja pohtia, millaisia asioita on otettava huomioon maahanmuuttajien asumisen onnistumiseksi. Koulutukseen osallistui asumisohjaajia, kiinteistönpidon ja isännöinnin ammattilaisia sekä maahanmuuttajanuorten koulutusta toteuttavia henkilöitä Pohjola-opistosta. Kaikki tilaisuudessa esitetty materiaali löytyy liitteinä.

OHJELMA

1. Yleistietoa maahanmuuttajista: kotouttaminen, kotoutuminen, tietoa ja tilastoja maahanmuuttajista; Asumiskoordinaattori Tiina Kupari, NAL

Ensimmäisessä puheenvuorossa Nuorisoasuntoliiton asumiskoordinaattori Tiina Kupari kertoi yleistä tietoa maahanmuuttajista ja lainsäädännöstä. Esityksessä käytiin läpi kotouttamislainsäädäntöä ja aiheeseen liittyvää sanastoa.

Keskustelua käytännöistä herätti mm. vuokrasopimuksen pituus. Helsingin edustajat nostivat esiin, että käytäntönä on ollut kirjoittaa määräaikainen vuokrasopimus siihen saakka, kunnes oleskelulupa on voimassa. Näin yritetään välttää antamasta maahanmuuttajalle ristiriitaista käsitystä siitä, että hänellä on koti viideksi vuodeksi, jos maahan jääminen ei jostain syystä olekaan mahdollista. Myös Oulussa päätettiin pohtia tätä käytäntöä isännöinnin ihmisten kanssa.

2. Koulutus kotouttamisen tukena; Erja Stolt, Oulun NuMa-koulutus

Erja Stolt Oulun Pohjola-opistosta kertoi maahanmuuttajanuorille järjestettävästä koulutuksesta. Numa-koulutuksen kohderyhmää ovat äskettäin A-luvan saaneet, 16–17-vuotiaat maahanmuuttajataustaiset nuoret (useimmiten Irakista, Somaliasta ja Afganistanista). Kansanopistoa käyvät nuoret myös asuvat opiston asuntolassa. Yhteensä numa-linjalla on 13 paikkaa; asuntolassa kaksi solua pojille ja yksi tytöille. Tämä on toiminut hyvin, koska ohjaajilla on tiiviimpi kontakti nuoriin. Esimerkiksi poissaoloja on ollut vähemmän kuin aikaisemmassa mallissa, jossa osa nuorista asui vielä vastaanottokeskuksessa. Asumisen yhdistäminen koulunkäyntiin tarjoaa nuorille myös mahdollisuuden harjoitella itsenäistä asumista ohjaajien tukemana; kaupassa käyntiä, ruuanlaittoa, siivoamista ym. Numa-linjalla on myös hyviä kokemuksia yhteisten päivien järjestämisestä Pohjola-opiston muiden linjojen nuorten kanssa. Yhteisen tekemisen kautta yhteisöllisyys lisääntyy ja maahanmuuttajat ja suomalaiset saavat luontevia kontakteja toisiinsa.

3. Maahanmuuttaja-asiakkaan kohtaaminen; Asumiskoordinaattori Tiina Kupari, NAL

Tiina Kupari esitteli kulttuurienvälistä vuorovaikutuksesta: toisaalta eri vuorovaikutustyylien välillä piileviä haasteita, mutta toisaalta vinkkejä parempaan molemminpuoliseen ymmärrykseen.

4. Nasta ry:n laaja perehdytys asumiseen, isännöinnin näkökulma, maahanmuuttajatyötä esimerkkien valossa sekä materiaaleja avuksi arjen työhön; Vastaava asumisohjaaja Jaana Rantala Nal Palvelut Oy, Asumisohjaaja Laura Luukkonen Nasta ry ja Apulaisisännöitsijä Satu Sainio, Alkuasunnot Oy

Viimeisessä alustuksessa kolme asumisen toimijaa esittelivät maahanmuuttajanuorten kanssa tehtävää työtä Helsingissä. Nasta ry:llä ja Alkuasunnoilla on Helsingin maahanmuuttoviraston kanssa yhteistoimintamalli, johon liittyy esimerkiksi yhteyshenkilön kautta hoidettava yhteydenpito sekä se, että kaupunki hoitaa tulkin paikalle asukashaastatteluihin ja perehdytykseen. Kaikille maahanmuuttajanuorille tarjotaan laaja perehdytys asumiseen, jossa käydään mahdollisimman perusteellisesti läpi asumisessa tärkeitä ja huomioon otettavia asioita viranomaisasioinnista siivousohjaukseen. Asumisohjaaja Laura Luukkonen esitteli Nasta ry:n perehdytysmateriaalin ja käytiin läpi myös Pakolaisavun Kotilo-projektissa tehtyä kuvallista materiaalia, jota voi käyttää hyödyksi mamu-työssä.

Erityisen tärkeänä pidettiin yhteistyötä isännöitsijän ja asumisohjaajien välillä. Monta kertaa tilanteet on saatu ratkottua sillä, että isännöitsijä ottaa asumisohjaajaan yhteyttä selvittääkseen jotain epäselvää tilannetta nuoren kanssa. Usein jo tämä riittää ja asia saadaan kuntoon ilman erityisiä toimenpiteitä. Puheenvuorossa kuultiin useita esimerkkejä siitä, kuinka maahanmuuttajanuoren asuminen oli saatu pelastettua yhteistyön avulla.

5. Yhteenvedona päivän lopussa osallistujien ajatuksia koulutuspäivästä:

Päivän parhaana antina koettiin käytännön erityisosaamisen esiin nostaminen ja jakaminen sekä muiden kokemuksista oppiminen. Sen lisäksi, että tietoa siirtyy, kokemustieto myös jäsentyy ja kehittyy edelleen, kun sitä peilataan vuorovaikutuksessa muiden kanssa. Kokemusten jakamisesta saa tukea työlleen ja ajatuksilleen. On myös lohdullista huomata, että muutkin painivat samojen haasteiden ja kysymysten parissa. Lisäksi päivää kiiteltiin myös siitä, että arjen kiireiden keskelle järjestyi aikaa pysähtyä ja pohtia omia työkäytäntöjään. Päivä oli onnistunut myös uusien yhteistyökontaktien näkökulmasta ja vireille laitettiin pohdintaa koulutuksen ja asumisen yhteistyöstä Oulun alueella.

Lopuksi: Maahanmuuttajien asumiskysymyksiin liittyen tullaan Nuorisoasuntoliitossa järjestämään jatkossa lisää koulutusta. Otamme mielellämme vastaan toiveita ja ideoita tulevien koulutusten sisältöön. Ajatuksia voi lähettää osoitteeseen:

Kaisa Tuuteri, [kaisa.tuuteri\(at\)nal.fi](mailto:kaisa.tuuteri@nal.fi) (projektityöntekijä, Nuorten tuetun asumisen kansallinen hanke)
Tiina Kupari, [tiina.kupari\(at\)nal.fi](mailto:tiina.kupari@nal.fi) (asumiskoordinaattori, Nuorisoasuntoliitto ry)